

Beantwoording Technische vragen namens fractie

PvdA

Aan
AB

Datum
30 maart 2026

Contactpersoon
Stephano Stoffel

Onderwerp
Nota Dierenwelzijn

Bestuursvoorstel
BBV25.0092

Portefeuillehouder
Jennifer Bloemberg

Hieronder volgt de beantwoording van de technische vragen, gesteld door de PvdA over de nota dierenwelzijn. De vragen en toelichtende tekst van de PvdA is zwart, de antwoorden rood.

Aanleiding

Dit zijn de technische vragen vanuit de fractie van de PvdA naar aanleiding van de Nota Dierenwelzijn, het bestuursvoorstel, Hoofdlijnen uitvoeringsprogramma en het Participatieverslag voor de Commissie van advies Waterkwaliteit van donderdag 2 april.

Vragen

Vragen bestuursvoorstel en Nota Dierenwelzijn

1. De Nota Vis is min of meer gekoppeld aan de Nota Dierenwelzijn (zie pagina 2 bestuursvoorstel Nota Dierenwelzijn). Daarom is de aanscherping van Nota Vis begrijpelijk. Maar welke punten van de Nota Vis moeten worden aangescherpt om in lijn te zijn met de Nota Dierenwelzijn?

Beantwoording:

De aanscherping richt zich niet op de gehele Nota Vis, maar op enkele onderdelen die direct raken aan dierenwelzijn. Het gaat met name om een aangescherpte aanpak van vismigratieknelpunten en visveiligheid, waarbij het belang van vis nadrukkelijker wordt meegewogen in prioritering en projectplanning. Daarnaast zet AGV bij de verhuur van visrechten een extra stap door geen nieuwe huurovereenkomsten meer aan te gaan en te onderzoeken of bij bestaande overeenkomsten aanvullende dierenwelzijnsvoorwaarden mogelijk zijn. Voor het overige blijft de Nota Vis als zelfstandige nota bestaan. Op de punten waar de Nota Dierenwelzijn verder gaat, is de nota Dierenwelzijn leidend.

2. De organisatie heeft richtlijnen nodig op bepaalde dossiers waar de taakuitoefening op gespannen voet kan staan met dierenwelzijn, bijvoorbeeld de omgang met de Amerikaanse rivierkreeft (pagina 2 bestuursvoorstel Nota Dierenwelzijn). Geldt dit ook voor andere diersoorten, zoals de ganzen die de waterkwaliteit met hun uitwerpselen ook danig (kunnen) verstoren?

Beantwoording:

Ganzenbeheer valt onder de bevoegdheid van de provincie. Om deze reden zijn hier in de nota geen aparte richtlijnen voor opgenomen. Wel wil AGV ten aanzien van ganzen primair inzetten op preventieve maatregelen. In de Nota Dierenwelzijn is daarom opgenomen dat lopende pachtovereenkomsten voor schadebestrijding worden gerespecteerd, maar dat geen nieuwe overeenkomsten worden uitgegeven

Memo

In de Nota Dierenwelzijn is gekozen voor een combinatie van generieke uitgangspunten en specifieke uitwerkingen. De generieke uitgangspunten, zoals het afwegingskader en de escalatieladder dierenwelzijn, geven richting aan de omgang met dierenwelzijn in brede zin. Daarmee is de Nota ook toepasbaar op situaties en soorten die niet afzonderlijk zijn uitgewerkt. Daarnaast bevat de Nota voor een aantal dossiers en soorten waar AGV in de praktijk vaker mee te maken heeft of waar een bijzonder spanningsveld bestaat, een specifiekere uitwerking, zoals voor vissen, de Amerikaanse rivierkreeft, muskusratten en bevers. Zo wordt voorkomen dat de Nota alleen bruikbaar is voor de soorten en situaties die expliciet zijn uitgewerkt, terwijl er tegelijk op een aantal terugkerende dossiers wel extra richting wordt gegeven.

Datum
8 januari 2026

Pagina
2 van 5

3. Pagina 2 bestuursvoorstel Nota Dierenwelzijn: AGV erkent expliciet de intrinsieke waarde van dieren. Dat is mooi! Maar vervolgens worden dieren volwaardige rechtendragers genoemd. Is dit juridisch correct?

Beantwoording:

De term 'volwaardige rechtendragers' heeft geen juridische status. Daarom bestaat er geen aanleiding om te veronderstellen dat het gebruik van deze term leidt tot juridische onduidelijkheid, bijvoorbeeld bij vraagstukken rondom aansprakelijkheid of vergunningsverlening. Deze term is ook al gebruikt in het coalitieakkoord.

4. Rapporteren dode dieren (pagina 3 bestuursvoorstel): Kan het waterschap aan de commissie inzichtelijk maken hoeveel muskusratten jaarlijks worden gedood? En evenzo van welke gemalen zorgen voor de nodige vissterfte? Hoe verhoudt dit zich tot dierenwelzijn?

Beantwoording: In 2025 zijn er in het beheergebied door het samenwerkingsverband muskusrattenbeheer 16.299 muskusratten gevangen. De aantallen wisselen per jaar. Cijfers over vissterfte bij gemalen zijn niet bekend. Wel is AGV bezig, onder andere vanuit de nota dierenwelzijn maar ook vanuit de nota vis, de visveiligheid van gemalen in kaart brengen. Hou dit zich verhoudt tot dierenwelzijn is geen technische, maar een bestuurlijke vraag.

5. Risico 4 pagina 8 bestuursvoorstel: "De aanvullende voorwaarden voor dierenwelzijn bij de contracten visrecht worden mogelijk door de hengelsportverenigingen niet geaccepteerd. Het implementeren van de voorwaarden kan de samenwerking met de sportvisserij onder druk zetten en invloed hebben op de welwillendheid van visrechthebbenden om mee te werken bij bijvoorbeeld het wegvangen en herplaatsen van karper en brasem."
 - a. Wat zijn de redenen dat de aanvullende voorwaarden voor dierenwelzijn bij de contracten visrecht met de hengelsportverenigingen door hen niet geaccepteerd zouden kunnen worden?

Beantwoording:

Memo

De reden is dat aanvullende dierenwelzijnsvoorwaarden de huidige visserijpraktijk kunnen beïnvloeden. Naast bestaande voorwaarden uit de Nota Vis wordt in het uitvoeringsprogramma verkend of extra eisen mogelijk zijn, zoals een verbod op weerhaken en op hengelen boven 27 graden. Op dergelijke punten kan verschil van inzicht ontstaan met hengelsportverenigingen.

Datum
8 januari 2026

Pagina
3 van 5

- b. Waarom zijn deze voorwaarden niet vooraf geregeld met deze stakeholders voordat de Nota Dierenwelzijn wordt voorgelegd aan de commissie waterkwaliteit?

Beantwoording:

Deze voorwaarden zijn niet in één keer vooraf met alle betrokken stakeholders vastgelegd, omdat hier twee verschillende trajecten naast elkaar lopen. Enerzijds gaat het om de Nota Dierenwelzijn als beleidskader. Anderzijds gaat het om de concrete toepassing van voorwaarden in individuele huurovereenkomsten voor visrechten. De Nota Dierenwelzijn bepaalt op dit punt vooral de richting: AGV onderzoekt of bij bestaande contracten aanvullende voorwaarden voor dierenwelzijn mogelijk zijn.

De concrete contractvoorwaarden volgen echter voor een belangrijk deel al uit de Nota Vis uit 2021, zoals het loodverbod, visserijvrije zones bij vispassages en toestemming voor uitzet. Hiernaast wil AGV aanvullende voorwaarden onderzoeken, zoals een verbod op weerhaken en vissen boven de 27 graden. Die voorwaarden kunnen niet generiek vooraf worden "geregeld", omdat zij per huurovereenkomst aan de orde komen bij verlenging en deze huurovereenkomsten lopen op diverse momenten af. Daarbij geldt bovendien dat nieuwe voorwaarden niet eenzijdig door AGV kunnen worden opgelegd: de huurder moet daarmee akkoord gaan en de overeenkomst moet worden goedgekeurd door de Kamer voor de Binnenvisserij. Als daar geen overeenstemming over bestaat, volgt een afzonderlijk juridisch traject.

Als herplaatsing van de karper en brasem niet uitvoerbaar blijkt te zijn, heeft het Dagelijks Bestuur de mogelijkheid om op projectniveau beargumenteerd af te wijken van de richtlijn (Nota Dierenwelzijn pagina 13).

- c. Kunnen mogelijke afwijkingen via een rapportage worden toegelicht aan commissie en AB?

Beantwoording:

Ja, de voortgang van dierenwelzijn, zal een plek krijgen in het jaarlijkse duurzaamheidsverslag. Daarmee worden commissie en AB periodiek geïnformeerd over de uitvoering van de Nota in de praktijk.

Vragen Hoofdpijnen uitvoeringsprogramma

6. Hoofdpijnen uitvoeringsprogramma pagina 2: 'Ook investeert AGV in het Aalreservaat.' Het is een goed initiatief in het kader van bescherming van de soorten en vanuit een sociaal en diervriendelijk aspect. Maar

Memo

moet dit een expliciete taak zijn van het waterschap om hierin te investeren?

In het coalitieakkoord staat namelijk op pagina 37: 'Wij ondersteunen hiervoor onder andere het initiatief van RAVON om een aalreservaat op te richten in de Sloterplas'. Dus nu van ondersteunen naar investeren!

Datum
8 januari 2026

Pagina
4 van 5

Beantwoording:

Nee, dit hoeft niet als een afzonderlijke nieuwe taak te worden gezien. Het aalreservaat past binnen bestaand beleid rond visstand, vismigratie en leefgebied voor vis. In de Nota Vis is al opgenomen dat AGV onderzoekt hoe de in- en uittrek van paling bij de Sloterplas kan worden bevorderd. In het coalitieakkoord is vervolgens opgenomen dat AGV het initiatief van RAVON ondersteunt. Het uitvoeringsprogramma werkt dit nader uit binnen het onderdeel 'Huis van de vis verbeteren'.

7. Pagina 3 uitvoeringsprogramma: AGV wil dierenwelzijn borgen in de waterschapsverordening en hierbij wil men een jurist inschakelen. Wat zijn de kosten voor deze juridische operatie? Is het groot? En wat vindt de Unie van Waterschappen hiervan?

Beantwoording:

Het gaat hier op dit moment om een verkenning en nog niet om een uitgewerkte juridische wijziging van de Waterschapsverordening. In het uitvoeringsprogramma is opgenomen dat AGV verkent hoe en op welke manier dierenwelzijnsaspecten in de Waterschapsverordening kunnen worden geborgd en dat hiervoor ook juridisch wordt gezien welke ruimte daarvoor bestaat.

De kosten van deze juridische uitwerking zijn op dit moment nog niet afzonderlijk geraamd. Omdat AGV momenteel al werkt aan de herziening van de Waterschapsverordening, wordt nog gezien in hoeverre deze werkzaamheden daarbinnen kunnen worden opgevangen. Voor zover sprake is van aanvullende, expliciete kosten die voortvloeien uit de Nota Dierenwelzijn, zullen deze worden gedekt vanuit de daarvoor begrote middelen.

8. Recreatiedruk en vaarverkeer verminderen, pagina 3 uitvoeringsprogramma: Het lijkt hierop dat de Omgevingswet mogelijk aangepast moet worden. Is dat de bedoeling? En wat zijn de mogelijke financiële consequenties voor het waterschap?

Beantwoording:

Nee, de Omgevingswet hoeft niet aangepast te worden. Het uitvoeringsprogramma beschrijft dit als een verkenning binnen bestaande kaders, aanvullend op het vaarwegbeleid. AGV onderzoekt op welke locaties en in welke seizoenen recreatiedruk op het water verminderd zou moeten worden en of in kwetsbare gebieden maatregelen mogelijk en gewenst zijn, zoals zonering of het beperken van vaarsnelheden.

Memo

9. Het inzetten van predatoren zoals de snoek, baars en diverse macrofauna soorten voor de bestrijding van de Amerikaanse rivierkreeft is van belang voor de ecosysteemweerbaarheid. Hoe zal monitoring hiervan plaatsvinden? – pagina 4 uitvoeringsprogramma.

Datum
8 januari 2026

Pagina
5 van 5

Beantwoording:

De monitoring is nog niet per predatorsoort afzonderlijk uitgewerkt. Voor de snoek is wel opgenomen dat AGV start met een herstelprogramma, waarbij eerst de gezondheid van de snoekpopulaties in kaart wordt gebracht. Meer in algemene zin zal de effectiviteit worden gevolgd via ecologische monitoring van het watersysteem en van de effecten van maatregelen.

10. Alhoewel ons waterschap nog niet echt een bevergebied is, is het wel goed dat er nu al gewerkt wordt aan preventie vanuit het nationaal bever beleid. Kunnen in dat licht het afwegingskader en de investeringsaanpak worden voorgelegd aan de commissie en AB? – pagina 5 uitvoeringsprogramma.

Beantwoording: Er wordt momenteel gewerkt aan een uitwerking van diverse scenario's op het gebied van preventieve maatregelen voor graverij. De scenario's worden uitgewerkt naar diervriendelijkheid, natuurwetgeving, risico's waterveiligheid en uitvoerbaarheid, zoals regelgeving, kosten, capaciteit, doorlooptijd en planning dijkverbeteringen. Deze notitie wordt t.z.t. ook met het AB gedeeld.

Vragen Participatieverslag nota dierenwelzijn

11. Pagina 4: Bij de opsomming van de stakeholders mis ik de overige gemeentes binnen ons waterschap. Wat is de reden dat de overige gemeentes niet zijn geïnterviewd?

Beantwoording:

Het participatieplan ging uit van de stakeholdergroep 'gemeentes in beheergebied' en niet van een afzonderlijk interview met iedere gemeente. In het participatieverslag zijn de gemeenten opgenomen waarmee in dit traject daadwerkelijk contact heeft plaatsgevonden. De inliggende gemeentes zijn benaderd via ISARIZ. Hierop hebben slechts een aantal gemeentes gereageerd. Daarbij is gewerkt met een niet-uitputtende participatieopzet; overige gemeenten kunnen ook in de fase van terinzagelegging reageren op de ontwerpnota.